

Utbildningsnämnden

Skolvalet till hösten 2017 – resultat från föräldraenkät samt skolvalsstatistik

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

I skolvalet till hösten 2017 fick 89 procent plats på den skola de valt i första hand. Det är två procentenheter mer än året innan, men når inte riktigt upp till målet på 90 procent. Nästan alla, 99 procent, kunde beredas plats på något av sina tre skolval. De som sökte till förskoleklass fick i högre grad den skola de valt i första hand än de som sökte till årskurs 7.

Den enkätundersökning som genomförts bland föräldrar efter att de gjort skolval visar att 92 procent av föräldrarna tycker att det är mycket eller ganska viktigt i hög grad att välja skola. Viktigt i valet är att skolan ligger nära hemmet och erfarenheter från vänner och bekanta, samt intrycket vid besök på skolan. Många tycker att prov- och betygsresultat och resultat från elev- och föräldraenkäter är viktigt, men färre anger att det är mycket viktigt.

Föräldrarna är liksom tidigare i hög grad nöjda med den information de fått om själva valet och om webbverktyget Jämföraren. De tycker också att själva valet kunde genomföras smidigt.

Utbildningsenheten menar att det redan i höst kan bli problem med skolplatser för elever som flyttar in i kommunen, särskilt i Älta och generellt i årskurs 7 i kommunen.

Ärendet

Ärendet handlar om skolvalet till förskoleklass och grundskola hösten 2017. Redovisningen ingår i utvärderingsplanen.

Inledningsvis redovisas statistik som visar i vilken grad elevers och vårdnadshavares val har kunnat tillgodoses.

Därefter redovisas resultat från en enkätundersökning riktad till föräldrar som valt skola för sitt barn till hösten 2017 då nästa årskurs saknas på barnets skola. Enkäten skickades i februari 2017 per e-post till hälften av vårdnadshavarna som gjort ett skolval. Efter två påminnelser hade totalt 493 föräldrar svarat, vilket är 46 procent av dem som fick enkäten. Det är lägre än tidigare år, och innebär att svaren måste tolkas med viss försiktighet. En bortfallsanalys visar att fördelningen på kommundelar i svaren överensstämmer med den faktiska fördelningen på kommundelar. En majoritet av föräldrarna som svarat, 64 procent, hade valt till förskoleklass. 25 procent hade valt till åk 7.

I tolkningen av uppgifter i skrivelsen bör man vara medveten om att varken statistiken eller enkätundersökningen omfattar elever som bytt skola trots att deras skola har nästa årskurs, vilket förekommer främst till de större fristående skolorna.

Skolvalsstatistik

Andelen föräldrar som fick den skola de valt i första hand till höstterminen 2017 var 89,3 procent. Det är 2,0 procentenheter fler än förra året vilket innebär att andelen som fått sitt förstahandsval nästan når Utbildningsnämndens mål på 90 procent för 2017.

De som sökte till förskoleklass fick i högre grad den skola de valt i första hand än de som sökte till årskurs 7. Andelen var 96 procent till förskoleklass jämfört med 76 procent till årskurs 7. Andelen har ökat jämfört med förra året till förskoleklass, medan den minskat till årskurs 7.

Elev och vårdnadshavare gör tre val av skola. 97 procent fick något av sina två första val. Det är en ökning från 95 procent förra året. Nästan alla, 99,3 procent, kunde beredas plats på något av sina tre skolval. I de fall det inte gick kontaktades vårdnadshavarna och de valde en skola i fjärde hand och där fick de plats.

Denna statistik omfattar de som är så kallade ”måste-väljare”, det vill säga det är barn som ska börja förskoleklass eller går på en skola som inte har någon högre årskurs. Många elever som börjar i fristående skolor efter förskoleklass börjar på den fristående skolan när skolan de går på har högre årskurs. De är alltså inte ”måste-väljare”, och ingår därför inte i denna statistik. Skolbytet anmäls då i kommunens system, men urvalsprocessen om antalet sökande är fler än antalet platser hanteras av den fristående skolan och inte i kommunens system. Detta gäller exempelvis de två Kunskapsskolorna och Internationella Engelska skolan.

De två skolor som hade flest förstahandssökande till hösten 2017 var liksom föregående år Eklidens skola och Myrsjöskolan. 239¹ respektive 282 respektive elever sökte till dessa skolor i första hand.

¹ Här ingår inte elever i musikklass eller elever med idrottsinriktning.

Tabell 1 Val till förskoleklass och grundskola, Nacka². Andel förstahandsval avser beskedet 6 mars.

Val till höstterminen	Antal skolval	Andel som fått förstahandsval av skola (%)
2004	2 150	96
2005	2 206	94
2006	2 225	95
2007	2 267	95
2008	2 313	93
2009	2 377	97
2010	2 008	97
2011	2 106	95
2012	2 049	92
2013	2 348	93
2014	2 349	92
2015	2 184	88
2016	2 175	87
2017	2 133	89

Skolval till hösten 2017		1:a handsval		2:a handsval		3:a handsval		Övrig placering	
Sökt till årskurs	Antal sökande	Antagna	Procent	Antagna	Procent	Antagna	Procent	Sökande	Procent
Förskoleklass	1 361	1 301	95,6%	48	3,5%	12	0,9%	0	0,0%
Årskurs 1	36	29	80,6%	4	11,1%	0	0,0%	3	8,3%
Årskurs 4	60	53	88,3%	2	3,3%	2	3,3%	3	5,0%
Årskurs 6	27	27	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Årskurs 7	649	495	76,3%	111	17,1%	34	5,2%	9	1,4%
Totalt	2 133	1 905	89,3%	165	7,7%	48	2,3%	15	0,7%

Skolval till hösten 2016		1:a handsval		2:a handsval		3:a handsval		Övrig placering	
Sökt till årskurs	Antal sökande	Antagna	Procent	Antagna	Procent	Antagna	Procent	Sökande	Procent
Förskoleklass	1 372	1 266	92,3%	64	4,7%	35	2,6%	7	0,5%
Årskurs 1	31	24	77,4%	0	0,0%	6	19,4%	1	3,2%
Årskurs 4	87	69	79,3%	7	8,0%	9	10,3%	2	2,3%
Årskurs 6	82	63	76,8%	16	19,5%	3	3,7%	0	0,0%
Årskurs 7	603	476	78,9%	85	14,1%	33	5,5%	9	1,5%
Totalt	2 175	1 898	87,3%	172	7,9%	86	4,0%	19	0,9%

Resultat i enkätundersökning till föräldrar

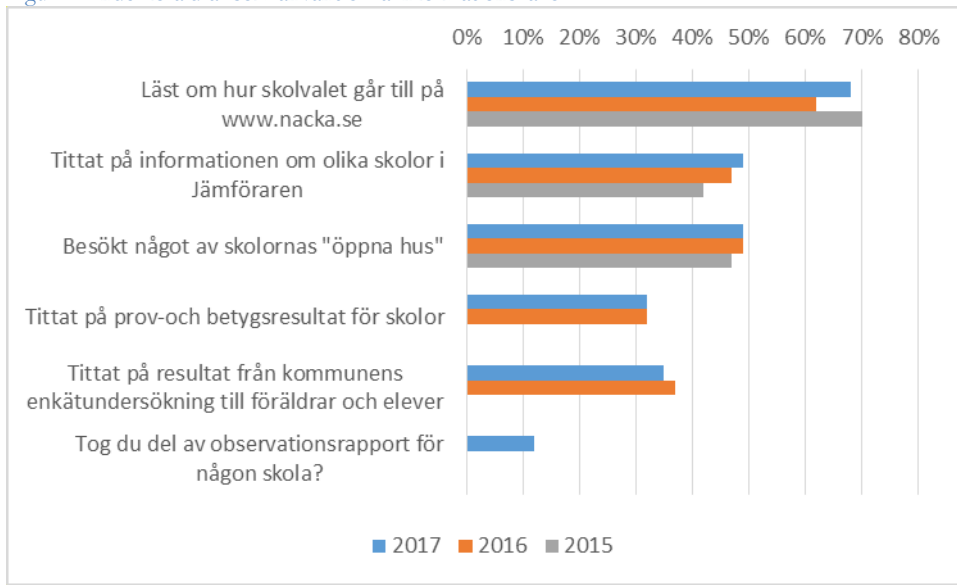
Information inför skolvalet

Många föräldrar är aktiva inför skolvalet. Sju av tio föräldrar hade läst på www.nacka.se om hur skolvalet går till. Föräldrar kan också hitta information om skolor och jämföra skolornas kvalitet i Nackas webbverktyg Jämföraren. 49 procent hade gjort det, vilket är något fler än tidigare år. Hälften av föräldrarna hade besökt någon skolas informationsmöte, som ofta kallas öppet hus. En av tre föräldrar svarar att de tittat på prov- och betygsresultat, och lika många svarar att de tittat på vad föräldrar och elever tycker om skolorna i kommunen enkätundersökning.

² Fr.o.m. 2010 redovisas enbart val för dem som måste göra ett val då eleven ska börja förskoleklass eller elevens skola saknar högre årskurs. Val till skolor utanför Nacka ingår ej fr o m 2015.

Det är relativt små skillnader mellan kommundelar, men liksom tidigare är det något fler av föräldrarna i Fisksätra som har använt Jämföraren.

Figur 1: Andel föräldrar som använt olika informationskällor

Nästan alla föräldrar, 98 procent, som tagit del av informationen på nacka.se tycker att den är mycket eller ganska bra, och andelen nöjda har ökat över tid. Fyra av tio tycker att den är mycket bra.

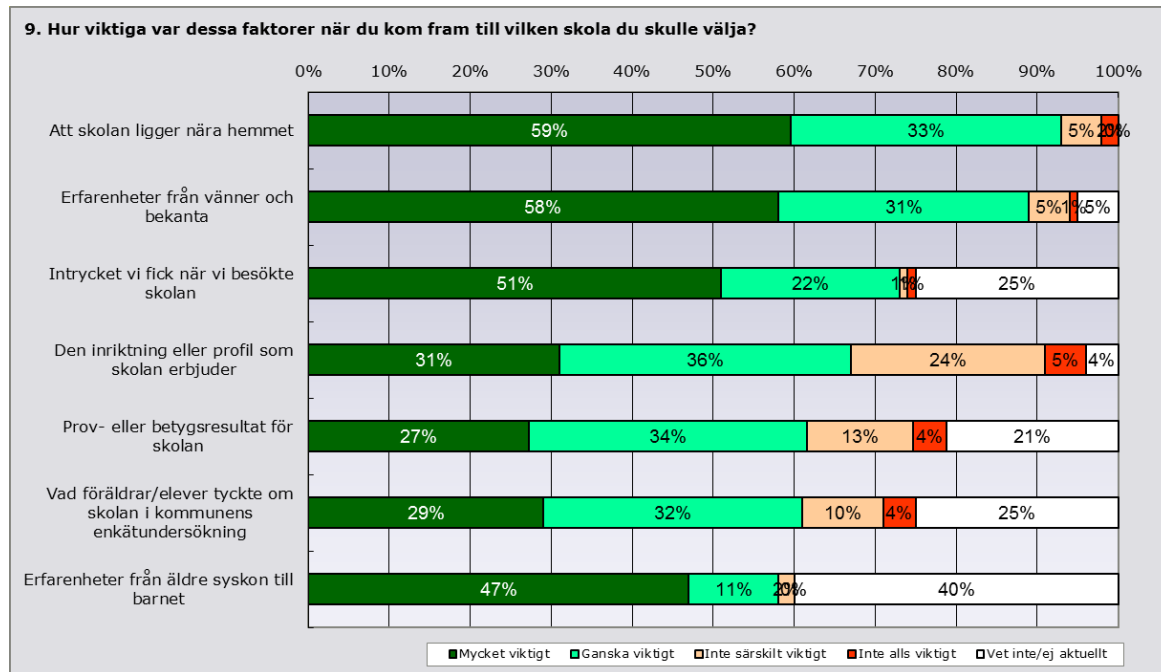
Även när det gäller Jämföraren har andelen som tycker att verktyget är bra ökat över tid, och var i årets undersökning 97 procent. Fyra av tio att verktyget är mycket bra.

På frågan om de saknade något i informationen svarar 14 procent av föräldrarna ja. Det finns dock inget tydligt mönster i vad föräldrar saknat.

Faktorer som är viktiga i valet av skola

Föräldrar fick ta ställning till hur viktiga olika faktorer var vid valet av skola. De faktorer som hamnar allra högst är att skolan ligger nära hemmet och erfarenheter från vänner och bekanta, samt intrycket vid besök på skolan. Många tycker att prov- och betygsresultat och resultat från elev- och föräldraenkäter samt skolans inriktning, men färre svarar här att det är mycket viktigt.

Figur 2 Föräldrar 2017 om olika faktorerers betydelse för skolvalet

En skola i närheten det vanligaste valet

Mer än hälften, 57 procent, valde den närmaste skolan med den aktuella årskursen i första hand. 29 procent svarar att flera skolor ligger ungefär på samma avstånd, och att de valt en av dem.

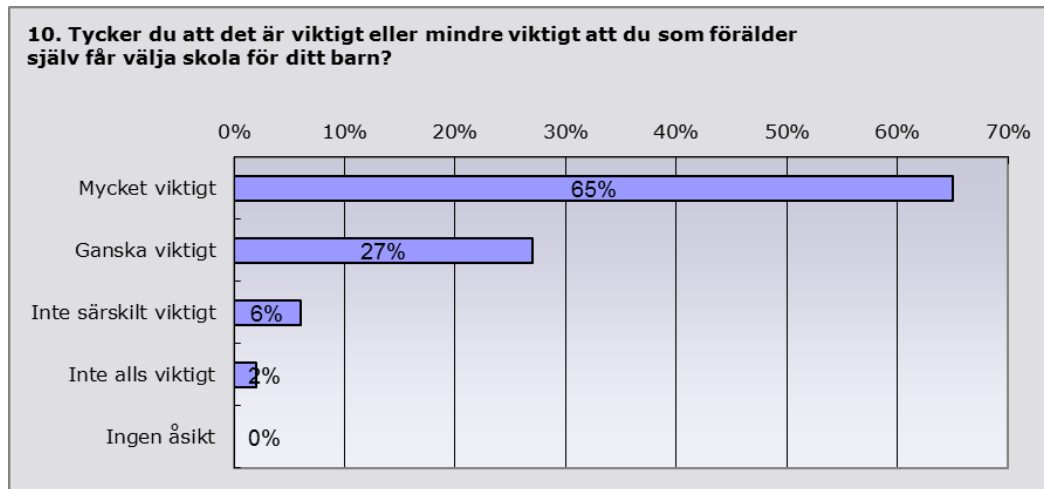
14 procent svarar att de valde en annan skola än de närmaste. Bland dem som sökte till årskurs 7 var andelen högre, 16 procent. I Fisksätra är det liksom tidigare år vanligare att välja en annan skola än den närmaste.

Elever som bytt skola trots att deras skola har nästa årskurs finns inte med i undersökningen. För dessa elever kan närhet vara mindre viktigt.

Är det viktigt att välja skola?

Föräldrar tycker i hög grad att det är viktigt att man som förälder får välja skola. 92 procent av alla svarande tycker att det är mycket eller ganska viktigt. Resultaten är på samma nivå som förra året. Föräldrar som har valt till förskoleklass svarar i högre grad att det är mycket viktigt än föräldrar som har valt till årskurs 7 (69 respektive 56 procent). Föräldrar i Fisksätra anser i högre grad än i andra delar av kommunen att det är mycket viktigt.

Figur 3 Föräldrar 2017

Genomförandet av skolvalet i Nacka24

När det gäller själva genomförandet av valet på webben tycker 87 procent av föräldrarna att webbsidan Nacka 24 var mycket eller ganska lätt att använda, en ökning från förra året.

Utbildningsenhetens kommentar

Det är glädjande att andelen elever som fått sitt förstahandsval av skola har ökat något sedan föregående år. Andelen var i år 89,3 procent. Att elever i så hög grad som möjligt får gå i den skola de och deras vårdnadshavare önskar har länge varit ett mål i Nacka kommun. Sambandsanalyser av svaren i elevenkäterna visar att elever som går på den skola de önskar i högre grad är nöjda med skolan, och det förefaller också rimligt att man blir mer motiverad och engagerad när man går i den skola man vill. Det är därför problematiskt att nästan var fjärde elev, 24 procent, inte fick sitt förstahandsval till årskurs 7.

Det finns ingen nationell statistik över andelen som får sitt förstahandsval av skola att jämföra med, men en del kommuner redovisar statistik. I Stockholm³ och Uppsala⁴ var det färre som fick sitt förstahandsval av skola än i Nacka. I Täby⁵ och Danderyd⁶ var det istället något fler än i Nacka som fick den skola de valt i förstahand. Det är emellertid inte helt enkelt att jämför resultaten då systemen kan variera mellan kommunerna.

Utbildningsenheten ser att det under det kommande läsåret, det vill säga redan till höstterminen, kan bli problem när det gäller skolplatser för elever som flyttar in i kommunen, då det efter skolvalet endast finns lediga platser på ett fåtal skolor och årskurser. Särskilt problematiskt är situationen i Älta. Platstillgången i årskurs 7 är överlag problematiskt i kommunen. I behovsprognosen som är ett ärende som utbildningsnämnden

³ Stockholm: 81 procent fick sitt förstahandsval till förskoleklass år 2017

⁴ Uppsala: Till förskoleklass 89 procent, och till åk 1-9 77 procent år 2016

⁵ Täby: 96,4 procent av dem som valt i tid fick placering på förstahandsvalet år 2017

⁶ Danderyd: 98 procent fick placering på förstahandsvalet till förskoleklass, och 94 procent till årskurs 7 år 2017

ska ta ställning till i juni, så kommer en fördjupad bild av behovet av skolplatser de närmaste åren att ges.

Informationen på www.nacka.se och i Jämföraren har utvecklats stegvis de senaste åren. Det är glädjande att enkätundersökningen visar att föräldrar i hög grad är nöjda med den information som de har fått till stöd för skolvalet och att själva valet fungerat smidigt.

I årets skolval har utbildningsenheten tillhandahållit underlag för rektorernas beslut om skolplacering. Tidigare har skolplaceringen hanterats av respektive rektor. Utbildningsenheten återkommer i juni till utbildningsnämnden med en utvärdering av denna process och förslag till hur skolplacering ska ske framöver.

Carina Legerius
Utvärderingsexpert
Utbildningsenheten

Lotta Valentin
Enhetschef
Utbildningsenheten